

Заради това тя съставя тукъ главенъ прѣдмѣтъ за търговѣж-тъ и за богатство-то на странж-тъ. Въ 1853 г. царевицата до толкъсь плодъ дала, що-то го прѣсмѣтнали до 240 милліона доллара. Прѣвобытнѣйшій обитателъ на Америка, Индіецъ-тъ знае да прави отъ царевицж-тъ бирж (пиво), нарѣченж *хиша*, а отъ сока на клончета-та ъ изважда ракиж.

Като говоримъ за полезны-ты растенія на тукашнж-тъ странж, не бива да ся прѣмльчи за памука, кой-то съставя главенъ источникъ за благосъстояніе-то ъ, а пакъ изобщо безъ него европейскы-ты и американскы-ты фабрики щяхъ да ся затворять и много хора поминѣка си отъ работж-тъ му трѣбуваше да замѣстять съ друго нѣщо.

Памукъ-тъ ако и да е прѣнесенъ въ Америка изъ Азія; но сега той тукъ тѣй много ся сѣе, що-то въ никоѣж землж го нѣма въ такъво голѣмо количество. За да дадемъ понятіе за негово-то плодородіе, доста е да ся каже, че само въ Англія ся внасятъ 2.500,000 тюка (денкове)!

Такывы сж дарбы-ты, кои-то накратко описахме, въ горяцы-ты страны; сега нека прѣминемъ въ умѣренный и студены климаты за да ся запознаемъ божемъ отгорѣ отгорѣ съ тѣхнѣй оржднѣй мѣръ.

Една чясть отъ Европж ся намира въ умѣренный климатъ, а друга-та въ студены.

Число-то на полезны-ты растенія, които принадлежатъ собственно на Европж, е твърдѣ малко: зашто-то найдобры-ты сж донесени въ неѣж извѣнъ, отъ другы страны; какво-то: царевица, тютюнъ и барабой изъ Америка; памукъ, оризъ и чярицы — изъ Индія; канси — изъ Персія; а вышны и сливы — изъ Малж-Азія и пр.

Отъ растенія-та, кои-то съставять главно богатство на Европж, сж хлѣбны-ты: пшеница, рѣжъ, овесъ, царевица, ячменѣ и пр.; а за жители-ты на сѣвернж Европж главна храна е овесъ, рѣжъ, барабой и ячменѣ. Но понеже тѣя растенія сж намъ ознаты, нѣе тѣхъ прѣмльчяваме и прѣминуваме на Сѣверъ. Студены поясъ ягко много ся характеризова съ сѣвернѣй еленъ, който за тукашны-ты страны има таково сжщо значеніе, какъ-то камила-та за африканскы-ты и азіатскы-ты пустыни. Какъ-то пустыни-ты безъ камиж-тъ, тѣй сжщо и полярны-тъ страны безъ елса.